

Sygn. akt **VI RCa 111/15**

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 maja 2015 roku

Sąd Okręgowy w Olsztynie VI Wydział Cywilny Rodzinny

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Waldemar Pałka
Sędziowie:	SO Lech Dłuski (spr.) SR del. do SO Jolanta Dzitowska
Protokolant:	sekretarz sądowy Joanna Niedzielska

po rozpoznaniu w dniu 27 maja 2015 roku w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa **R. M.**

przeciwko **E. Z., A. M. i B. J.**

o alimenty

na skutek apelacji powoda R. M.

od wyroku Sądu Rejonowego w Olsztynie

z dnia 26 lutego 2015 roku

w sprawie III RC 944/14

I. Oddala apelację.

II. Przyznaje ze Skarbu Państwa (kasa Sądu Rejonowego w Olsztynie) adwokatowi J. Ż. wynagrodzenie w kwocie 60 złotych powiększone o podatek VAT, za pomoc prawną świadczoną powodowi z urzędu.

Sygn. akt VI RCa 111/15

UZASADNIENIE

R. M. w pozwie z 5 sierpnia 2014r. wniósł o zasądzenie na jego rzecz alimentów od E. Z. w wysokości 500 zł miesięcznie, B. J. w wysokości 250 zł miesięcznie i od A. M. w wysokości 750 zł miesięcznie.

Uzasadnił swoje stanowisko podając, że jest ojcem pozwanych, którzy są już dorośli i samodzielni. Podał, że aktualnie pozostaje w trudnej sytuacji, zaś od 2 lipca 2015r. będzie bez środków do życia, gdyż w tym dniu opuści zakład

karny, nie ma żadnego majątku, ani możliwości uzyskania dochodu. Podał, że jego stan zdrowia uniemożliwia mu samodzielne funkcjonowanie. Wskazał, że na zabezpieczenie własnych potrzeb potrzebuje 1500 zł miesięcznie. Podał, że jego dzieci mają możliwość alimentowania go, zaś roszczenie oparte jest na przepisach k.r.o.

Pozwani w odpowiedziach na pozew wnieśli o oddalenie powództwa. Podali, że aktualnie potrzeby powoda są zabezpieczane, zaś kwestia warunkowego przedterminowego zwolnienia nie jest przesądzona. Uznali więc, że powód nie znajduje się w niedostatku, w związku z tym nie jest uprawniony do domagania się alimentów od nich. Podali również, że nie są w stanie partycypować w kosztach utrzymania powoda, gdyż ich sytuacja materialna i osobista na to nie pozwala.

Żądanie powoda uznali również za sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Podali, że powód znęcał się nad rodziną, wyrzucił pozwanych z domu, nie wspierał ich wychowania i utrzymania, nadto dopuszczał się na ich rzecz przestępstw, zaś za jedno z nich aktualnie odbywa karę pozbawienia wolności. W związku z tym uznali, że nie jest uprawniony do korzystania z ich samodzielności i wykształcenia. Wskazali, że pobyt powoda w zakładzie karnym jest przez niego zawiniony, dlatego też nie może być wykorzystywany w celu uzyskania stałego źródła dochodu.

Sąd Rejonowy w Olsztynie wyrokiem z 26 lutego 2015r. oddalił powództwo R. M..

Uzasadnił decyzję ustalając, że powód po opuszczeniu zakładu karnego będzie znajdował się w niedostatku, niemniej przeciwskazaniem do uwzględnienia powództwa są zasady współżycia społecznego. W ocenie Sądu Rejonowego przeprowadzone postępowanie wykazało, że powód znęcał się nad pozwanymi, nie przyczynił się do ich wychowania i utrzymania w sposób właściwy, wyrządził im szereg szkód, które utrudniają im funkcjonowanie. Sąd uznał, że sytuacja, w jakiej obecnie znajduje się powód jest wynikiem jego własnych zachowań, w związku z tym powód powinien samodzielnie ponosić ich konsekwencje. Sąd wskazał również, że pozwani nie są w stanie łożyć na utrzymanie powoda ze względu na uzyskiwane dochody i ich sytuację materialną.

Apelację od tego wyroku złożył powód zarzucając naruszenie przepisów prawa materialnego poprzez niewłaściwą wykładnię przepisu art. 144¹ k.r.o. skutkującą przyjęciem, że uwzględnieniu powództwa sprzeciwiają się zasady współżycia społecznego, nadto naruszenie przepisów postępowania mające wpływ na treść orzeczenia poprzez uznanie za wiarygodne zeznań pozwanych przedstawiających sytuację w rodzinie w sposób sprzeczny z rzeczywistością.

W konsekwencji wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa i zasądzenie od pozwanych na rzecz powoda kosztów procesu za postępowanie odwoławcze według norm przepisanych, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Uzasadnił swoje żądania kwestionując ustalenia w kwestii znęcania się nad pozwanymi. Powód wskazał jako argument podważający twierdzenia pozwanych brak dowodów wskazujących na poszukiwanie przez pozwanych pomocy u innych osób, prowadzenie przeciwko powodowi postępowania karnego, brak zainteresowania rodziną ze strony pomocy społecznej. Podkreślił natomiast, że był jedynym żywicielem rodziny, zaś w czasie choroby matki pozwanych samodzielnie sprawował nad nimi opiekę.

Za niewłaściwe uznał zachowanie pozwanych, którzy pomimo możliwości nie przyczyniali się do utrzymania rodziny, zaś od momentu wyprowadzenia się z domu nie utrzymywali z powodem kontaktów. Uznał, że w konsekwencji winni aktualnie partycypować w kosztach jego utrzymania.

Sąd odwoławczy zważył, co następuje:

Apelację należało oddalić, jako bezzasadną.

Sąd Rejonowy, wbrew twierdzeniom skarżącego prawidłowo ustalił stan faktyczny, w sposób logiczny, wszechstronny i wielopłaszczyznowy ocenił zgromadzony materiał dowodowy. Sąd odwoławczy ocenę tą podzielił, zaś argumenty apelacji uznał za chybione.

Nie sposób przyjąć, by przeprowadzone dowody w niewystarczający sposób wykazały nieprawidłowe postępowanie powoda wobec pozwanych. Trudno jest logicznie, konsekwentnie i szczegółowo wypowiedzi pozwanych uznać za wynik wyłącznie dążenia do wyzbycia się obowiązku wspierania potrzebującego ojca. Zeznania pozwanych korelują z dokumentami zgromadzonymi w toku postępowania, czym w istotny sposób podważają stanowisko powoda. Zaprezentowane w zeznaniach pozwanych okoliczności łączą się w logiczną całość i nie podważa ich stanowisko powoda, który w sposób subiektywny oceniał swoją rolę w rodzinie. Powód za swój pozytywny wkład w rozwój i wychowanie pozwanych uznał samodzielne sprawowanie opieki nad nimi w czasie choroby ich matki, jednak w świetle zgromadzonych dowodów nie sposób nie wyeksponować sposobu, w jaki powód opiekę tą sprawował. Nie powinien więc tych okoliczności pochylić jako swoją zasługę i przyczynianie się do wychowania i wykształcenia pozwanych. Pozwani bowiem, jak wynika z przeprowadzonych dowodów, uzyskali samodzielność życiową i finansową, a także wykształcenie umożliwiające im funkcjonowanie po opuszczeniu domu rodzinnego pomimo pozostawania pod opieką powoda, a nie dzięki tej opiece. Ponad wszelką wątpliwość powołanie się przez Sąd Rejonowy na zasady współżycia społecznego jako przeciwwskazanie do uwzględnienia powództwa jest słuszne.

Powód nie tylko sprzeciwił się obowiązkowi opieki, troski i wychowania pozwanych, ale aktualną swoją sytuację sam spowodował. Istotne jest dostrzeżenie charakteru przestępstwa, za które powód odbywa aktualnie karę pozbawienia wolności. Powód więc aktualnie nie jest uprawniony do prawnej ochrony i oczekiwania zobowiązania pozwanych do alimentowania jego utrzymania.

Pozwani z racji relacji stworzonych przez powoda w czasie, gdy byli od niego zależni, są zwolnieni z obowiązku alimentowania powoda, nawet pomimo przyszłego znajdowania się powoda w niedostatku. Powód zobligowany jest do samodzielnego zabezpieczenia swoich potrzeb, ewentualnie skorzystania z innych możliwości. Jego powództwo natomiast słusznie zostało oddalone przez Sąd Rejonowy, zaś pierwszoplanowym argumentem przemawiającym za taką decyzją jest niezgodność tego żądania z zasadami współżycia społecznego rozumianymi jako reguły moralne odnoszące się do stosunków międzyludzkich wyznaczone przez pewne wartości powszechnie uznawane w społeczeństwie, których naruszanie jest traktowane jako naganne i spotyka się z dezaprobatą. Takim negatywnie ocenianym zachowaniem nie tylko na gruncie prawa karnego, ale powszechnie w społeczeństwie negowanym jest znęcanie się nad dziećmi, a szczególnie dopuszczanie się wobec nich naruszeń seksualnych.

W konsekwencji Sąd odwoławczy uznał rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego za słuszne i prawidłowe, zaś argumenty apelacji powoda za chybione. Na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 129 k.r.o., art. 133§2 k.r.o. i art. 5 k.c. Sąd odwoławczy oddalił apelację.

Sąd zasądził na rzecz pełnomocnika powoda wynagrodzenie w wysokości 60 zł oraz dodatkowo podatek VAT od tego wynagrodzenia zgodnie z §7 ust. 1 pkt 11 w zw. z §13 ust. 1 pkt 1 i w zw. z §2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.